

لایحه فرموده، بنظام نامه عدلیه رسیدگی شده که تا این نظام نامه وزارت داخله تمام می شود آن نظام نامه از کمیسیون خارج شود و چنانچه نماینده مجلس بیاید و بگذرد

حاج امام جمعه - از شما که رئیس مستبدان استدا می نمایم که روزنامه مجلس اول ملاحظه شود بعد چاپ شود آن روز که وزیر علوم اینجا بود و گفتگو در وضع ارومی بیان آمد در مقام الزام گفتیم بوزیر علوم در مدت یازده روز لایحه پنجاه سوار میتوانستید اینجا روانه نمائید در روزنامه طرح شده که پنجاه هزار این راهه می دانند که در مملکت ایران ایداً ممکن نیست در مدت یازده روز پنجاه هزار جمع آوری شود خوب است دقت شود که اینگونه اشتباهات واقع نشود بلی اینستله اشتباه شده است.

آقا سید حسین - روز شنبه که گفتگو از بعضی میرزا عیسی آمد من گفتم وقتیکه آدم شنیدم گفتم که یکصد و پنجاه تومان پول بانجمن خیریه معصیه برده اند و آنها قبول نکرده اند این را خوب است تحقیق نمایند در روزنامه طور دیگر نوشته شد خوب است اینطور که میگویم اخطار کنند.

آقامیرزا سید محمد مجتهد - آیا از شرایط مشروطه این است که اگر کسی بخواهد بخواهد اش برود باید بلوی کند و نگذارد شاهزاده ظل السلطان از شاه از مجلس اجازه گرفته که برود همانست کردن از رفتن او موافق کدام قانون است.

آقامیرزا مهدی - آخر مردم اطمینان ندارند. **آقامیرزا فضلعلی آقا** - ظل السلطان را برای حکومت تبریز معین کردند نرفت وزارت جنگ را هم تکلیف کردند قبول نکرد مرخصی گرفته که سه ماهه برود سرکشی با مملکت خود کرده مراجعت نماید.

حاج محمد تقی - مجلس که اجازه داده است اگر مردم فساد کنند ربطی بمجلس ندارد. در این موقع لایحه از ظل السلطان که بمجلس تقدیم داشته بودند آقا سید محمد تقی قرائت کرد که خلاصه آن قریب باینمضمون بود.

مملکت ما مشروطه شده است ولی یکی باید لکد کوب استبداد شود و یکی منتعم بنعمت مشروطیت بعد از آنکه اظهارات خود را در خصوص رفتن باصفهان از بابت سرکشی از خانه و املاک خود بتوسط عامل جناب وزیر علوم شخصی نمودم و مجلس رأی داد جمعی رد می نمایند چه ملاحظه اگر جناب رئیس و و کلا محترم راضی باین ترتیب اند چه ضرر دارد اگر نایب السلطنه و ظل السلطان يك وقتی بحکم مجلس عزل می شود خوب است اما اگر يك موقع دیگر باز بحکم مجلس کاری باینجا رجوع شود آنوقت باید جمعی شورش کنند اگر صلاح من دانند این لایحه مراد مجلس قرائت نمایند.

آقامیرزا محمود حوائساری - بدیهی است امروز ما مثل ظل السلطان شاهزاده بزرگی نداریم و چند ماوریت عمده تاکنون از طرف دولت رجوع شده قبول نکرده اند بجهت مع نبودن حواس و اسباب کار و مخصوصاً فرموده بودند می خواهم بروم باصفهان فقط برای سرکشی از خانه و لایحه های خود و چندماه دیگر هودت نموده برای خدمت به ملت حاضر در حال در این صورت صحیح نیست که اینطور رفتار شود.

آقامیرزا سید محمد مجتهد - جمعی در اینجا بلوی چکرده اند و جمعی هم در اصفهان و

هیچ معلوم نیست که این حرکات برای چیست و از کی است.

آقا سید محمد تقی - فرمایشات حجة الاسلام صحیح است ولی و کلا محترم اصفهان هم باید به ترتیب صحیح و ولایت رفتار نمایند و اینستکه گفته شد این اشخاص محرک دارند اگر و کلا محترم تحریک نموده اند که خیانت است و البته و کلا محترم منزله ازین گونه آرایش بوده و محرک نیستند پس اگر در اینجا اغتشاش است باید بمجلس اظهار دارند که بطور صحیح وضع آن شود.

آقامیرزا مرتضی قلیخان - این اغتشاش اصفهان اید ربطی بشاهزاده و غیره ندارد بلکه اغتشاش آجا بواسطه ملاعلی بابای مازندرانی شده سکه از اینجا از جانب شیخ رفته است اصفهان و خواسته در آنجا هم مثل زاویه مقدسه حضرت عبدالمعظم فتنه بر پا کنند و مجاهدین آنجا جلو گیری نموده اند و ایداً این اغتشاشات اصفهان ربط گرفتن شاهزاده ظل السلطان ندارد و این اشخاص هم که امروز مجلس آمده بعضی اظهارات نمودند فقط برای تحصیل اطمینان بمجلس آمده بودند.

آقا سید محمد تقی - باب اهالی اصفهان بدانند که حضرت والا ظل السلطان اگر خدای نخواست قصد اغتشاش داشته باشند البته در عیاب خودشان بهتر می توانند موجب آنرا فراهم کنند چون قصد شاهزاده این نیست مسلماً اگر در اصفهان اغتشاش هم باشد همه قسم در اطفاء آن سعی جمیه مبدول خواهند داشت که نام نیک خود را در جریان بفرخواستی نرشدند.

آقا سید حسین - عمده علت اغتشاش ولایات بواسطه روزنامه است که از حضرت عبدالمعظم منتشر میشود مردم هم ملتفت نیستند چه نسبتها که در آن بمجلس دو کلا داده میشود باید از این جلو گیری شده و توقیف شود.

حسام الاسلام - گمان ندارم در این تازگی ها غیر از تلگرافی که بمعموره از حضرت عبدالمعظم شده بجای دیگر تلگرافی کرده باشند.

آقا سید محمد تقی - بدیهی است که باید در این خصوصها مذاکره بشود ولی تکلیف مجلس و کلا معین نشدو حالاهم وقت تنگ است و آخر وقت مجلس است ما و کلا اینجا جمع شده ایم بجهت وضع توانین وزارتخانه ها که مملکت هرج مرج نشود مگر هم گفته ام و نوشته ام باز هم خواهم گفت و نوشت پس خوبست مجلس بوظیفه خود عمل نموده و جناب رئیس وقتی را در صبح یاد عصر معین نمایند که لااقل سه ساعتی از قوانینی که حاضر است خوانده شود.

رئیس - در سه ساعتی حاضر شوند منم حاضر.

آقا سید محمد تقی - باز هم عرض می نمایم که جناب رئیس مدت را سه ساعت تعیین فرمودند و نه ابتدای آن معین است و نه انتهای آن پس اگر يك هفتی از و کلا حاضر شدند که کافی بجهت خواندن قوانین نشد آن وقت تکلیف چیست؟

رئیس - در ساعات سه بفرورب مانده و کلا حاضر شوند که در ساعت دو بفرورب مانده مجلس رسماً منعقد شود.

حاجی محمد ابراهیم - اینها نمیرنند باید در یازده روز متوالیاً نشست و این قوانین را خواند و تمام کرد.

دکتر ولی الله خان فرموده قانون وزارت عدلیه حاضر است و این نظامنامه هم که ضلای قرائت می شود متعلق بوزارت داخله است و قریب به ناصد و پنجاه

ماده است این که فرمودید در ساعات سه بفرورب مانده و کلا محترم حاضر شوند باز کفایت نخواهد کرد مگر عرض کرده ام بدانید که دارالشوری وقت ندارد هر وقت هر زمان هر قدر کار شد باید از روی کار وقت معین شود در این صورت خوبست هم صبح مجلس منعقد شود و هم عصر.

رئیس - باین شدت هم زور آور نشود که کار عقب می افتد در هیچ پارلمانی دوازده ساعت وقت معین نشده است وضع خواندن قوانین کار دماغی و فکری است و ممکن نیست از سه ساعت بیشتر کار کرد در همین ساعت سه بفرورب مانده که تعیین شد حاضر شوند خیلی خیلی خوبست و کار هم بیشترت می نماید.

حاجی میرزا علی آقا - خوب است تراسر بگذارید که روز های تعطیل هم مجلس منعقد شود.

رئیس - اگر همین چهار روز را در ساعت مقرر و کلا محترم حاضر شوند کفایت است و خیلی هم کار بیشترت میکند.

آقامیرزا محمود - آیا باید این توانین بجهت امسال هم بدرد بخورد یا نه؟

رئیس - وقت مجلس هیچ زمان تمام نمیشود زیرا که مجلس همه اوقات کار دارد طوری نیست که بده روزها یکماه یاد ماهها یکسال دوسال تمام شود و در هیچ جاهم پارلمان هیچده ساعت کار نمیکند و مقصود من این است که مستزاً باید کار کردند نه اینکه زور آور شوید بطوریکه یکده کار عقب بیفتد.

حسام الاسلام - امروز يك جزه از این نظامنامه وزارت داخله که متعلق بتکالیف حکام است لازم است نه ناصد و پنجاه فصل و این نظامنامه را تا دوسال دیگر هم حکام مدرست ملتفت نخواهند شد و مترجم و معاون لازم دارند پس خوب است آنچه فعلاً لازم است مجری و تصویب شود.

آقا سید حسن تقی زاده - با از ما طلب خارج شدیم خوب است بموجب نظامنامه عمل نمایم در این وقتیکه تعیین شد آقا باین بده که کفایت قرائت نظامنامه طرح مسئله بدهد حاضر نشوند خوب است آن فصل نظامنامه داخلی را که مقدرات نادو ثلث از حو کلا حاضر نشوند مجلس رسماً مشغول مذاکره می شود فسخ نموده قرار بگذاریم اگر کمتر از این هم حاضر شدند مجلس مشغول کار شود.

آقامیرزا محمود حوائساری - بدیهی است و کلا محترم ولایات حاضر میشوند ولی و کلا محترم اینجاهرگاه در سه ساعت دو که زنك زده شده حاضر نشدند حاضر و غایب نمایند و بگوین آنها اظهار داشته شکایت کنند.

رئیس - نتیجه که از این مذاکرات گرفته شد این است که من در سه ساعت دو بفرورب مانده در مجلس نشسته و زنك افتتاح مجلس را می زنیم و باید آقا باین و کلام حاضر شوند (مجلس ختم گردید)

مذاکرات روز شنبه ۷ شهریور رجب

دارالشوری ملی

خلاصه مذاکرات روز پنجشنبه ۵ رآقا سید محمد تقی قرائت کردند.

آقامیرزا محمود حوائساری قرار شده بود که روزهای شنبه و روزه حاضر و غایب خوانده شود خوبست بخوانند.

صدر نظری - بر پرور قرار شد که دوسامه

بابت تفکرات کرمان بواسطه مسئله مالیات مجلس یک ملاحظه منظور دارد

وکیل التجار - بنده چند نفر آنجا سراغ دارم کظم فی نمایند خوب است تغییر در پیشکاری شود

حاج محمد اسمعیل آقا - در خصوص تغییر حکومت با وزارت داخله است ولی چون مسئله مالیات در میان است راجع به مجلس و وزارت مالیه است وزارت مالیه هم حضور دارند اگر مطمئن هستند که تغییر حکومت باعث لاوصولی مالیات نمی شود چه ضرر دارد

وزیر مالیه - صحیح است مخصوصاً در آنجا تجربه شده که تغییر حکومت باعث توقیف وصول مالیات میشود (تفکراتی) افاضهان رسیدند بود قرائت شد قریب باین مضمون) بتوسط آقای حاجی سید اسمعیل و آقای تقی زاده بمجرد شنیدن حرکت ظل السلطان با هیئتان شهر در تزلزل جمعی سوارهای محصلین ظل السلطان جمعی فدائیان را مقفود و جمعی را محاصره نمودند و بعضی را شکنجه می نمودند و بعضی را کتک می زدند و بعضی را در اینجا ظاهر شده است گویا از حرکت نکردن ظل السلطان قفس در فرود آمدن اگر چه از اینکه استعفا شود ظل السلطان نباید مخالف قانون است ولی گمان این است از قانون اساسی همین یک ماده بصره رسیده باشد

حاج امین الضرب - در این خصوص چه جواب گفتند **محقق الدوله** - در این باب از وزارت داخله تحقیق شود که اگر سوارها مرتکب این تجاوزات شده اند به اجازت برسند

آقای سید محمد مجتهد - بی قیاس باید بیاین ترتیب ظل السلطان نخواهد رفت اما این هم ترتیب مشروطه نیست

وکیل التجار - هر چند از این وقایع اتفاق می افتد گفتنی می شود که تحقیق شود تا اکنون تحقیق اقدام نشده اگر در چند جا پیشی رفته و تحقیق شده مجازات عمل آمده بود کار با اینجا منجر نمی شد باز هم میگویم باید تحقیق شود

وکیل الرعايا - گفتند بروند تحقیق نمایند در جامای دور یک اندازه مشکل می نماید ولی در این شهر پای تحت در نهایت سهولت است همه این فسادها که واقع می شود کسب نام تحقیق شده همین فتنه زاویه حضرت عبدالعظیم که از تمام فتنهها بزرگتر است چه اقدامی شده است یک ضعیفه در در مقابل سفارت دولت روس با کلوله زده اند کجا تحقیق کرده اند

آقای سید حسین - مکرر گفته شده که تمام این فسادها از زاویه حضرت عبدالعظیم ناشی می شود اگر میخواهید ملت آسوده شوند باید فتنه آنجا را رفع کرد

برای اینکه آنچه میخواهند بنویسند و منتشر می سازند تا اکنون در این خصوص چه اقدامی شده و کدام نتیجه حاصل شده از مجازات مکرر گفته میشود اما از مجازات سالار الدوله هیچ گفتگویی بیان نیست مجازات او هماننداری است

آقای سید مهدی - در خصوص روزنامه که از حضرت عبدالعظیم منتشر میشود کار بجایی رسیده است که جمعی بیازار ریخته اند و باصناف میگویند که دولت با ما همراه است و ما قریب کارها خواهیم کرد حواله اگر هیچ کاری با آنها نمیتواند بکنند لامل این سنگ چار را در آنجا توقیف بکنند

آقای میرزا محمود اسفندی - اگر می خواستند توقیف گفته کرده بودند ولی نمیکند

آقای سید مهدی - این لایحه را بنامین اصناف نوشته اند امروز میخواستند با وزارت داخله بیاورند نگذاشتند تا سه روز وقت خواستند

آقای میرزا محمود - در این خصوص هر چه گفتگو میشود جواب همان است که پیشتر گزارش کردند عجله جناب وزیر مالیه تشریف آورده اند لابد مطلبی دارند خوبست در آنجا ملاحظه شود

مخبر الملک - فردا صرافها جواب میخواهند **وزیر مالیه** - از مسئله صرافها اطلاع دارید وقت هم دارند ولی مسئله اینست که توضیحاً عرض می نمایم در ایران غیر از مالیه مدخل و کاری نبوده پس این مطلب از تمام امور مهم تر و خرابی آن بدرجه است که نمیتوان جزئیات آنرا گفت اجتمالا این است که یک مقدار فروش سونای هست که باید هر ماه تنزیل و قسط آن داده شود و یک میلی هم فروش متفرقه داریم میلی باید بصرف آنها برسد عقب افتاده چندی قبل مذاکره شد که گفتیم قرار بگذاریم اینها را نهمه سال از اصل نهمه ملی فرج آرا بدهیم از اینها گذشته از حقوق مردم هفت درصد عقب افتاده است صورت آنها برداشته تمام موجود است پنج درصد است و تحالاهم باز می آورند که صورت برداشته شود و این غیر از فروش طومانیات و غیره است تمام صاحبان این شش کرور عرصه را بر من تنگ کرده اند و هر روز طوری بین سخت گیری می نمایند که طلبکار شخصی اینطور سخت گیری نمیکند مثلا بکرور صورت قلمی آورده بودند من قبول نکردم و اصرار کردند گفتیم که من قسم خورده ام صورت صحیح را امضا نمایم چند نفر شورت دادند که فلانی قسم خورده پول ندهم و از قراریکه شورت دارد میگویند وزیر مالیه تمام پولها را ضبط کرده من که تعویل دار کل بیستم هلالیه هم میگویم که مالیات امسال باید بخرج امسال بخورد سابق بهین ترتیب بوده که عمل مالیه خیلی منقوش شده و من هلتاً میگویم که بدانید من بجهت اصلاح مملکت اینطور کرده ام مکرر از مجلس استعفا کرده ام که یک میلی از مالیه امسال را با خودم قرض نمایم و باشخصیکه ده پانزده تومان حقوق دارند بدهم آخر دیدم طوری شده است و اشخاصیکه قوت دارند بواسطه دارند طوری میکنند که این را هم آنها میبزنند و قرا می مانند آخر باید علاجی کرد

بعضی شهرها را دستبها میدهند مخصوصاً حاج امجد الدوله در قیصریه گفته است که من از و کلاه چه برسد هیچ از بگشتن نبولات خبر ندارند این کارها کار وزارت مالیه است و همچنین مسئله خالصه جات و غیره آباء این تصریحات صحیح است هیچکدام از این مطالب بر من شاق نیست اما شاق اینست که من دوش خودم را گذاشته ام روی یک سفتی و هر چه فشار می آید هیچ پیش نبرود و آنکه منی معنی مسئولیت را خوب میدانم مسئول در نزد خدا هستم و اینکه مردم میگویند دولت چطور و ملت چطور من هیچ اینها را نمیدانم ابتدا تفاوت در میان آنها نیست من قسم یاد کرده ام که صلاح هر دو را بگویم مسئولیت اینست که اگر کسی نتوانست عمل نماید و از عهد بر آید دودش به آسمان برود و به تازگی من میدانم خرابی کار طوریست که نزدیک است فرار کنم همه شما هم میدانید که عمل صالحه خیلی

سخت شده و اصلاح نمیشود مگر با تفاق و در همه جا قانون مالیه آنرا حفظ و وزارت مالیه است مکرر هم اینها گفته شده که حال مادامیکه قانون نیست چه کنیم آسایش را در رویم بگذاریم من جواب دادم که خبر البته قانون بتدریج نوشته میشود و در هیچ جا هم بیک مرتبه وضع قانون نشده ولی با تفاق باید کار کرد و فعل مالیه امروز اصلاح نمیشود مگر باینکه مجلس هست کند دولت هم کند وزیر مالیه هم کند آباء می دانند آبروی مملکت میرود یعنی چه وقتی که مملکت خواستند از باب استعراض خارجه آفت چه میشود کار بن خیلی سخت میگردد من بجهت همین مطالب استعفا دادم کسیکه مسئولیت را بداند و نکوید شرف ندارد باری اینها مدمات بود مقصود این بود که این صرافها خواستند کاسی بکنند حالا که افتاده اند بفرش تومانی پنججلا خریدند اند مدتی گذشته است تنزیل داده اند مکرر هم به مجلس اظهار داشته اند بالاخره حاج امین الضرب با آنها تفری از داده اند و خوب است خودشان آن قرار داد را بگویند

حاج امین الضرب - چرا صید و چهل هزار تومان قبوضی در دست دارند از شهر السلطنت و صندوق قبوضی نیز خورده از ارسال مطالبه کرده اند داده نشده فالین اوغرخانه اتابک متعین شدند و از مجلس گفته شد رسیدگی شود کمیسیون متعین شد پس از آن اگر تا بدین ارضه در ستی شهر السلطنت را تومانی پنججلا در ستی های صندوق را تومانی شش هزار و قبض های تیر شده را تومانی هشت هزار صرافها بدهند آنها گفتند نقد داده شود بعد از مذاکرات زیاد راضی شدند باینکه غشی نقد داده شود و باقی هم دوسه ماهه داده شود و این قرار داد چند روز تاخیر افتاده حال آنها دکانها را بسته اند و آمده اند

آقای سید حسن تقی زاده - در باب قبوضاتی که صرافها در دست دارند فرارند در سقسط از قرار تومانی پنججلا و شش هزار و هشت هزار پرداخت شود هر چه ملاحظه شد و شقوق آن را بفرش تصور کردیم محل قبول هیچ جانی نبود لابد گفتیم از مالیه امسال برداشته بدهند حال صورتی از آنها باری محل امساله راجعاً وزیر مالیه آورده اند

وزیر مالیه - بلی صورت آورده ام گویا راضی نشدند

آقای سید حسن تقی زاده - چرا راضی هستند ولی اطمینان میخواهند

حاج محمد اسمعیل آقا - البته میدانید تمام این پول مال خودشان نیست مقروض هستند می گویند حواله معنی که با داده میشود معنی باشد که لااقل اگر ضرری هم متحمل می شویم بتوانیم بفرش خود بدهیم

وزیر مالیه - حال همین را تصویب کرده اند چه باید کرد

وکیل التجار - وضع پرداختن پول بصرافها را نباید اینجا مذاکره کرد

حاجی امین الضرب - این طور نیست این طلب آنها مال پارسله است و این وجه از مالیات امساله داده می شود نباید گفتگو شود و مجلس تصویب نماید

آقای سید حسن تقی زاده - کمیسیون مالیه باید زایورت مفهومات کار خود را بدهد ولی مالیه ما طوری منقوش است که مثل مطالب پولتیک

که جا اظهار کرد در صورتیکه کسی حساب خود ندارد ثبتدانه و من هیچ خوش نیامد که بعضی مطالب گفته شود که مملکت در خطر است هر کسی هم میگفت خوش آیندم نبود ولی اگر کسی از ترتیب مالیه خبر دار باشد بخدا که این نظام مملکت دست کشیده باصلاح این کار مشغول میشود اولاً هفت کرور از حقوق گفته می محل است کسی نیست در این اینها درست عالی آنها نباید اشغالی که قسم میخورند بشروطیت باجان و مال همراهی کنند ابتدا یک لدم حاضری نیستند حقوقی را که از دولت میخواهند راضی هستند که دولت خودش را اگر شده با تیش بزند و آنها بدهد بفرش این پول بخرند هم داده شد فردا یکی دیگر تولید میشود ملت کرور باقی مانده پارسله لابد امسال هم شش کرور می محل داریم پس بر عموم و کلا دولت لازم است که در این راه یک فداکاری فوق العاده نمایند باید و کلا باورزا نشسته گفتگو کرده یک یک دیگری بنمایند چه می متاسف هستند اگر ندهید برور میخواهند امروز جناب وزیر مالیه از صبح گرفتار بودند باید فکر صحیحی کرد

وکیل التجار - از روز اول گفته شد که عمل مالیه خیلی مهم است و تمام این کارها که در هم ریخته ملت بی ترتیبی عمل مالیه است حالا هم عرض میکنم باید و کلا در وزراء و اعضا کمیسیون شسته مقبول اصلاح شوند

آقای سید حسن تقی زاده - باین حرفها نمی شود کار را درست کرد اولاً ما فراموش کاریم من گفتیم که اگر تمام سردهای ما منقوش باشد باید دست از آنها کشید و باین کار پرداخت اولاً بوجوب حق عمومی که دارم اینجاصدهای بلند میگویم که باذریا بجان هم برسد عموم ملت باید یک اقدام و همت فوق العاده نمایند

مقصود از این همت فوق العاده اینست که اگر بابت از معاش شخصی هم بگذاهند کوتاهی نکنند اما قسمتی دیگر از وظیفه که دارم میگویم جمعی مفسدین در میان خلق افتاده شهرت می دهند کمیسیون مالیه میخواهد حقوق مردم را کسر نماید این هم هوش زحمت ما است اینجا صریحاً میگویم که ابتدا از حقوق کسر نخواهد شد خصوصاً حقوق فقرا و همچنین از متوسطین اگر از شاهزادگان و کسانی که حقوق زیاد از برای خود ترتیب داده اند بفرش که از حقوق یک رئیس جمهوری در خارجه بیشتر است از قرا چیزی کسر نخواهد شد

آقای سید مهدی - اینکه جناب وزیر مالیه فرمودند که دوش خود را بسنگ سختی گذاشته فشار بدهم پیش نبرود مقصود را نفهمیدم

وزیر مالیه - خیلی متون شدم که توضیح خواستید این تشبیه بواسطه سختی کار است از باب حقوق پول میخواهند اشغالی هم که باید مالیات بدهند بهرامش شود میخواهند تحلیل ببرند و وضع وزیر مالیه سابق در نظرها طوری بوده که بیایند بگویند من تخفیف دارم و چیزی تمسارف داده شخص وزیر امضا نمایند و همچنین بواسطه و غیر

وزارت مالیه وجه معنی باشد که این سقسط را بکدامه و سه ماهه و شش ماهه بدهد صرفه با دولت است والا باید بترتیب شکل اول داده شود حال آنکه پارلین با وزارت مالیه است

وکیل التجار - متصل گفته میشود که حقوق مردم را باید پرداخت از این هفتصد هزار تومان بقایای محل سه ماهه نباید صحبت داشت

حاجی امین الضرب - امروز در کمیسیون مذاکره بود

آقای سید حسن تقی زاده - تمام این مطالب در آن مجلس گفتگو شد و صرافها راضی نشدند و انصاف هم این است سایر وزراء با وزارت مالیه همراهی صحیح ندارند در هر صورت تکلیف دادن پول بصرافها با وزیر مالیه و کمیسیون است حالا باید در این خصوص گفتگو کرد که آیا از مالیه امسال باید داده شود یا نه بهین ترتیب که قرار گذاشته شده

حاج امین الضرب - این صرافها از این ملت هستند و حقوق آنها هم لازم است سریم باید در باره آنها اقدام شود

مخبر الملک - گویا مقصود حضرات خوب مفهوم نشده باشد این حضراتی که با زور آورده اند دو شکل میگویند یکی تومان تومان بقطر و شکل دیر بقیه میگفته شد آن هم بطوریکه میگویند که اگر اقدام نشود ما کارهائی میکنیم که من حجات میبکشم بگویم حواله باید وزارت مالیه فکری بران آنها بکنند تا به پیشم سایر ملت چه میکنند

آقای سید حسن - این عمل صرافها که کاسب فقیر هستند غیر از آن اغنیاست کسالهها پول دولت را برده و پارک ساخته اند فشار می آورند آنها باید یکسال صبر نمایند وزارت مالیه حاضر نیست که بعد از این قبول نماید

مخبر الملک - یک توضیحی دیگر لازم است که و کلا همینقدر باید رای بدهند که این وجه از مالیه امسال داده شود بانه باقی ترتیبات با وزیر مالیه است

وزیر مالیه - گویا مجلس تصویب کرده بود که از امسال داده شود

حاج محمد اسمعیل آقا - بلی بنده عرض کردم همان روز مجلس در دوما قبل شرحی که با آنها نوشته بود تصویب کرد

دکتر ولی الله خان - این قسم که صرافها فشار آورده حق هم داشتند و باید از مالیه امساله داده شود ولی بدبختانه یک سر مشق خواهد شد از برای سایر ارباب حقوق و کار مالیه مثل سابق خواهد شد و این ملت ابتدا همراهی ندارد تا اکنون این حرفها نرفته بودم امروز میگویم که ایران چند معنی دارد یکی این است که اهل آن باغیرت ترین مردم هستند و این مطلب فخر ما بوده است ولی حالا نزدیک است آن فخر برود وقتی مملکت فرانسه مجلس پیدا کرد حال فقر آنجا پیش از

حاج امین الضرب - آنها دو شکل میگویند یکی این که هر قدر طلب دارند تومان تومان داده شود در مدت سه چهار ماه هر ماهی ده هزار تومان و یک قسم دیگر این که تومانی پنججلا در شش هزار و هشتجلا به سقسط داده شود البته اگر در

دکتر ولی الله خان - این قسم که صرافها فشار آورده حق هم داشتند و باید از مالیه امساله داده شود ولی بدبختانه یک سر مشق خواهد شد از برای سایر ارباب حقوق و کار مالیه مثل سابق خواهد شد و این ملت ابتدا همراهی ندارد تا اکنون این حرفها نرفته بودم امروز میگویم که ایران چند معنی دارد یکی این است که اهل آن باغیرت ترین مردم هستند و این مطلب فخر ما بوده است ولی حالا نزدیک است آن فخر برود وقتی مملکت فرانسه مجلس پیدا کرد حال فقر آنجا پیش از

دکتر ولی الله خان - این قسم که صرافها فشار آورده حق هم داشتند و باید از مالیه امساله داده شود ولی بدبختانه یک سر مشق خواهد شد از برای سایر ارباب حقوق و کار مالیه مثل سابق خواهد شد و این ملت ابتدا همراهی ندارد تا اکنون این حرفها نرفته بودم امروز میگویم که ایران چند معنی دارد یکی این است که اهل آن باغیرت ترین مردم هستند و این مطلب فخر ما بوده است ولی حالا نزدیک است آن فخر برود وقتی مملکت فرانسه مجلس پیدا کرد حال فقر آنجا پیش از

اینجا بود بکنتر از و کلاکه اجماع (تکرار است)
و قائل برپالنوع بوده است کله و بالنوع فکر و
فاته را می بینم از دروازه نگاه کرده و نصف دروا
باز کرده می خواهد خود را داخل خاک ما نماید
و دشمن هم از عقب آن طوری هجوم آورده که یک
دفعه آن نفر داخل خاک ما خواهد شد گفته علاج
چیست گفت تمام ملت ربع عایدات خود را بدهند
تمام و کلا صدا بلند کردند و تصویب نمودند ببینید
تا چه حد همراهی داشتند.

(درخصوص رفتن ظلال السلطان مذاکره شد)
دکتر ولی الله خان - از اینکه اهل مجلس
بجانب اوزل رای ندادند ولی سکوتی کردند که آن
موجب رضا است ولی در صورتیکه سوء ظنی بین
دولت و ملت است بیکتفر از دولتیان که سوء ظن
پیدا کردند اگر هیئت وزرا ضمانت میکنند بپرد
و الا نه.

حاج محمد اسمعیل آقا - مکرر امروز به
مقصود از این مجلس این است که نشر عمل کنند
امروز شاهزاده باغیر او که هنوز برخلاف مشروطه
قدمی بر نداشته اگر بخواهند از این نعمت مشروطه
ادرا محروم کنند چه باید کرد باید با آنها حالی کرد
که از کاری با کسی ندارند.

آقا سید محمد تقی - درست است این مطلب
در صورتی است که طرف بکنتر باشد اما دهمزار را
نپسود اینطور ساکت کرد.
آقای میرزا محمود تاجر بلکه دو کرو بگویند
بیرون شهر و غیره.

محقق الدوله - در این خصوص تحقیق کنند
مقررین را مجازات بدهند.

آقا سید حسین - اشخاصی که مقصود اینجا
هستند بکنتر مجازات ندیده.

حاج سید ابراهیم - ببینیم وزرا ضمانت
میکند یا نه.

آقا سید حسین - ضمانت میکنند.
وکیل الرعایا - این تکراری را که وکیل
مجلس کرده باید معلوم شود که از کجا این
تعمیرات شده.

وکیل التجار - اگر مقصود سر کشی املاک
است رفتن خودشان اهمیت ندارد اگر مطلب لازمی
است امر دیگر است.

حاج امین الضرب - میگوید مقصود سر کشی
املاک نیست باید بروم آنجا آسیاب خود را جمع
آوری کنم در آنجا حالا که حکومت ندارم یک
رتبه بیایم.

حاج محمد ابراهیم - استدعا میشود که دو
ماه رفتن خود را عقب بیندازند.

صدر نظری - بنده عرض میکنم که از
رفتن ایشان نماد نمیشود بخلاف اصلاح میفوقولی
چرا باید شاهزاده معظم که کرو درها معارج تربیت
اوشده او را بی کار بگذارند و کار با او رجوع نکنند
بگذارند که ببرد.

آقا سید مهدی - کدام اینست این طور که
بیش آمده است خودش رفتن را موقوف کند.

آقای میرزا حسین طبیب - بی امروز از نجین
ها چند نفر منتخب شدند که بگردند شاهزاده را محلا
مصرف کنند.

در این خصوص در این مجلس مشروطه میبکس
باید از عاقد خود محروم نمایند باید بروند تلگراف
خانه معلوم کنند این چند نفر که موقوف شده اند
صحیح است یا نه بروند از زیر الدوله تحقیق کنند.

حاج سید اسمعیل - از دکیل مجلس تلگراف
خدمت است.

آقا سید حسین - در صورتیکه از دکیل مجلس
تلگراف شده است باید تحقیق شود که آنها را کی
موقوف نمودند چه شده است ؟

مذاکرات روز یکشنبه ۸ رجب المرجب دارالقراری ملی

خلاصه مذاکرات روز شنبه ۷ آقا سید محمد
تقریراتش کردند.

آقا سید محمد تقی - عرض مختصری دارم
پر روز فرار شد و کلا دو ساعت بی خواب مانده حاضر
شوند و مشغول تصحیح قوانین شوند همبدا بعضی از
آقایان حاضر نمیشوند اکید آخواست میشود که عموم
و کلا در ساعت مقرر حاضر شوند.

آقا سید حسن ثانی زاده - خوبست جناب
رئیس قبل از وقت دو مجاز بنشینند تا سایر و کلا
شاید بیایند.

رئیس - این کار بعکس است باید اول و کلا
حاضر شوند مع ذلک بنده در ساعت مقرر حاضر میشوم
و خواهم شد.

در این موقع شروع بقرائت نظامنامه وزارت
داخه شده پس از قرائت چند ماده شروع بمذاکرات
نمودند.

آقای میرزا سلیم محمد مجتهد - در روز یاره
مطالب که مذاکره شد و راجع بوده بوار دین بهارستان
نظاره منو خیال کرده اند که مقصود این ها بوده اند
ولی خیر مقصود بعضی از نویسندین هستند که خود را
بلیاس مشروطه خواهان در آورده الفساد میکنند
مقصود آنها بوده اند ولی نظار که با کمال معقولیت حاضر
میشوند ای حق نظارت دارند.

آقا سید محمد تقی - رتبه است که جناب
حجة الاسلام آقا سید جمال الدین آنچه در همین موضوع
بمجلس مرقوم داشته اند قرائت شد قریب باین مضمون
(البته بر تمام معلوم است که ما از این اساس فرضی
نداشتیم جز نفی و آسایش مامه و علم الله آنچه از
و کلا شنیده و دیده میشود همین است ولی حالا که
مفسدین القامشجه می نمایند چرا در صدد رقم بر نمی
آید چند روز قبل بر حسب وعده مخصوصی که وزیر
داخه داده بودند تا چند روز دیگر این فائده را رفع
نمایند از آنوقت تا امروز هفت روز میگذرد که تری
ظلمر نشده و عریضه از طرف انجمن اصناف
نوشته شده راجع بجمعین مطلب است (کافله زبور
قرائت شد قریب باین مضمون) چون از اول
وظیفه این انجمن اینست که بدون اطلاع
جمع اسلام هیچ کاری اقدام نکنند لهذا عرض
ایفاد می شود در باب افتاد حضراتی که در زاده
قدسه حضرت عبدالمظلم هستند و انتشار روزنامهجات
آنها اسباب تهج ملته شده روز گذشته قریب هزار

در این خصوص در این مجلس مشروطه میبکس
باید از عاقد خود محروم نمایند باید بروند تلگراف
خانه معلوم کنند این چند نفر که موقوف شده اند
صحیح است یا نه بروند از زیر الدوله تحقیق کنند.

حاج سید اسمعیل - از دکیل مجلس تلگراف
خدمت است.

آقا سید حسین - در صورتیکه از دکیل مجلس
تلگراف شده است باید تحقیق شود که آنها را کی
موقوف نمودند چه شده است ؟

آقا سید محمد تقی - عرض مختصری دارم
پر روز فرار شد و کلا دو ساعت بی خواب مانده حاضر
شوند و مشغول تصحیح قوانین شوند همبدا بعضی از
آقایان حاضر نمیشوند اکید آخواست میشود که عموم
و کلا در ساعت مقرر حاضر شوند.

آقا سید حسن ثانی زاده - خوبست جناب
رئیس قبل از وقت دو مجاز بنشینند تا سایر و کلا
شاید بیایند.

رئیس - این کار بعکس است باید اول و کلا
حاضر شوند مع ذلک بنده در ساعت مقرر حاضر میشوم
و خواهم شد.

در این موقع شروع بقرائت نظامنامه وزارت
داخه شده پس از قرائت چند ماده شروع بمذاکرات
نمودند.

آقای میرزا سلیم محمد مجتهد - در روز یاره
مطالب که مذاکره شد و راجع بوده بوار دین بهارستان
نظاره منو خیال کرده اند که مقصود این ها بوده اند
ولی خیر مقصود بعضی از نویسندین هستند که خود را
بلیاس مشروطه خواهان در آورده الفساد میکنند
مقصود آنها بوده اند ولی نظار که با کمال معقولیت حاضر
میشوند ای حق نظارت دارند.

آقا سید محمد تقی - رتبه است که جناب
حجة الاسلام آقا سید جمال الدین آنچه در همین موضوع
بمجلس مرقوم داشته اند قرائت شد قریب باین مضمون
(البته بر تمام معلوم است که ما از این اساس فرضی
نداشتیم جز نفی و آسایش مامه و علم الله آنچه از
و کلا شنیده و دیده میشود همین است ولی حالا که
مفسدین القامشجه می نمایند چرا در صدد رقم بر نمی
آید چند روز قبل بر حسب وعده مخصوصی که وزیر
داخه داده بودند تا چند روز دیگر این فائده را رفع
نمایند از آنوقت تا امروز هفت روز میگذرد که تری
ظلمر نشده و عریضه از طرف انجمن اصناف
نوشته شده راجع بجمعین مطلب است (کافله زبور
قرائت شد قریب باین مضمون) چون از اول
وظیفه این انجمن اینست که بدون اطلاع
جمع اسلام هیچ کاری اقدام نکنند لهذا عرض
ایفاد می شود در باب افتاد حضراتی که در زاده
قدسه حضرت عبدالمظلم هستند و انتشار روزنامهجات
آنها اسباب تهج ملته شده روز گذشته قریب هزار

حاج میرزا علی آقا - در این خصوص حضوراً بزبان
ترکی برض همایونی رسانیدم که اشخاصی که حال
آنها معلوم است در صدد افتاد بین دولت و ملت
هستند ناچار بیاره از وسائل متمسک میشوند چنانچه
بر صدق دعوای خود از عدم موفقیت دولت بمانت
همین تجاوزات شیخ را شاهد قرار داده اند که اگر
دولت بنا ملت همراه بود شیخ رارفع میکرد
اهلی حضرت اقدس همایون اعلی خلد الله ملکه چنین
فرمودند که چون شیخ از سلسله جلیله علما است
و از خود آقایان بوده ما نخواستیم طوری جاو
گیری کنیم که اسباب افتخار شود حالا هم دفع
او باین است که بگذارند خودش بتدریج تحلیل
میرود آنچه بنده استنباط کردم قصد اهلی حضرت
همایونی این بود که رفع او را بتصویب مجلس
محول داشته اند بطوری که تولید آشوبی نشود.

حسام الاسلام - یک سهم از اسبابات ایران را
برای شیخ همین کنیده تا ایشان بیابند شهره
محقق الدوله - باید مردم را راحت کرد